СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 36. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 13-го лютого 1936. — VOL. XLIV. No. 36. Jersey City, N. J., Thursday, February 13, 1936. THREE CENTS

ДОМАГАЮТЬСЯ МЕШКАЛЬНОЇ СУБСИДІЇ ДЛЯ РОБІТНИКІВ

ВАШИНҐТОН. — Представники юній будівляних робітників та представники конференції для мешкань для робітників відбули тут спільні наради в справі мешкань для робітників. Ці наради постановили домагатись від федерального уряду субсидій на виставлення дешевих мешкань для робітників.

Висланники цеї конференції відразу ввійшли в порозуміння з сенатором Вагнером та конґресменом Еленбоґеном, щоб ці внесли відповідні законопроекти в палатах конґресу.

Бесідники на нарадах виходили з засновку, що родина з річним приходом від $1,200 до $1,500 не може мати відповідного мешкання без субсидії. Таку субсидію може дати тільки федеральний уряд.

ПРЕЗИДЕНТ ВЕТУЄ КОНҐРЕСОВУ УХВАЛУ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заветував ухвалу конґресу, на основі котрої приватні корпорації мали би право стягати собі від уряду відшкодування за втрати, які вони понесли внаслідок приказу федеральної резервової ради в 1919-тім році, що забороняв у той час пересилку російських рублів та їх переміну на американські доляри.

Тлом цього закона була боротьба між прихильниками старого російського режиму й большевиків на Сибірі. Одна фірма в Америці вислала велику скількість черевиків до Владивостока, де їх за посередництвом американського военного уряду продано. Фірма дістала гроші й зложила їх на своє конто в сибірських банках. Совєтський уряд потім забрав усі фонди банків, а між ними й фонди цеї фірми. Фірма каже, що вона понесла втрату через те, що американський уряд не дозволив у той час переміняти рублів на доляри, а президент Рузвелт каже, що через те, що большевицький уряд сконфіскував маєтки в банках.

Коли в конґресі поставлено внесок, щоб уневажнити вето президента, за первісний внесок заявилися тільки 4 конґресмени, а 322 голоси піддержали вето.

АРЕШТУЮТЬ ЖІНКУ ЗА ЗАМАХ НА СЕРБСЬКОГО КОРОЛЯ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Бразилійська поліція в Сан Павльо попала на слід хорватки Катерини Шіслер, котрої пошукує французька поліція як учасниці заговору на сербського короля Олександра, що був виконаний 9-го жовтня 1934-го року.

Французька поліція каже, що вона перевозила через границі валізки, наповнені автоматичними револьверами й бомбами, і що в цей спосіб причинилася до смерти сербського короля Олександра та французького міністра Барту.

Поліція оточила з усіх боків дім, де живе Катерини Шіслер, та сподівається арештувати її, як тільки будуть виготовлені екстрадиційні документи.

ТЯГНУТЬ У СУД СВЯЩЕНИКА ЗА ОБОРОНУ СТРАЙКАРІВ.

НЮ ЙОРК. — Перед міський суд у Брукліні пізвано одного пастора протестантської епископальної церкви, котрого обвинувачує один поліцай, що, мовляв, він не дав йому сповняти урядових обовязків підчас страйку.

Обвинувачений не міг зявитися на суд, бо лежить хорий у шпиталі на серцеву недугу. На суд зявився заступник пастора і казав, що пастор не хотів перешкаджати поліцаєві урядувати, але протестував проти грубої поведінки поліцая з двома арештованими страйкарками.

ПРИЗНАЮТЬ ЖІНКАМ ПРАВО ЗАСІДАТИ НА ЛАВІ ПРИСЯЖНИХ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Стейтова асемблі заявилася поважною більшістю голосів за те, щоб жінки мали право засідати на лаві присяжних судів.

Джейн Тод, що поставила відповідний внесок, каже, що жінки стейту домагалися цього закона 16 літ.

СЛІДИ ВИСОКОЇ КУЛЬТУРИ ІНДІЯН.

НЮ ЙОРК. — На кораблі „Санта Кляра" приїхала сюди експедиція Американського Індіянського Музею в Анди й на Амазонку з цікавими даними про старинну культуру американських індіян в околиці теперішнього Еквадору.

Виправа довідалася від індіян, що на одній горі в Андах, яку індіяни називали святою, лежали останки старинного індіянського міста. Індіяни, які оповідали про це місто, казали, що воно зачароване. Виправа дісталася на висоту 18,000 стіп, але мусіла вертатися з причини страшних злив і обривів. Міста не відкрили, але відкрили старинну дорогу, яку вони признали чудом інжінірської штуки. Дорога має 6 стіп ширини, виложена вся різаним каменем, уважно ступнёвана. Над потоками були виставлені мости, з котрих деякі ще заховалися. Виправа йшла цею дорогою на просторі 30 миль, але не відкрила її кінця.

ДЕМОНСТРАНТИ ЗНИЩИЛИ КРАВЕЦЬКУ РОБІТНЮ.

В Торонті часто приходить до всяких терористичних випадків у промисловім житті, як зрештою і в інших містах. Це діється на тлі змагань комуністичних юній заволодіти всіми галузями промислу. Недавно члени радикальної юнії кравецьких робітників напали на Домініон Дрес Ко., вдерлися в середину, понищили машини і подерли на кусні всю матерію. Робітники згаданої компанії належать до національної юнії. Демонстранти побили одного детектива, який випадково був у фабриці підчас нападу. Пізніше поліція спіймала кількох провідників нападу і їм виточать процес.

ІТАЛІЙКИ ВОЮЮТЬ.

Італійська військова влада в Еритреї викрила багато випадків, що жінки, перебрані в мужескі вояцькі оностроі, дістаються на фронт. Щойно підчас лікарських оглядин їх здемаскували. Всеж такі кількам жінкам вдалось перекрастися з військом на фронт.

В одним відділі, що вернувся з фронту на відпочинок до Адуї, боролися проти етіопців три італійки. Всі вони визначилися на фронті великою відвагою і маршал Базоліо відзначив усі три ордерами. Коли виявилося, що вони жінки, маршал дозволив їм оставатись далі на фронті, але тільки як санітеткам та під умовою, щоноситимуть жіноче вбрання.

ПЕРЕЇХАЛИСЯ ЧУЖИМ КОШТОМ.

Як повідомляє „Газета Польська", до Варшави приїхала велика селянська прогулька, зорганізована польською туристичною лігою. У прогульці взяли участь 400 осіб з тернопільського воєвідства, 302 із станиславівського і 52 особи із турчанського повіту. Як сказано, були це українці і поляки. Селяни з повітів борщівського, заліщицького та Гуцульщини вибралися в дорогу у своїх народних строях. У Варшаві занялася прогульковця-ми військова влада й дала їм кватири та провідників по місті. Окрема делеґація була на замку й зложила чолобитню президентові Мосціцькому. Зворушлива була, як пише „Г. П.", розмова президента з найстаршим селянином із Красносілець, пов. Збараж, Іваном Ткачуком, який зі слезами в очах говорив про радість, що має нагоду бачити на власні очі голову держави. Обід їли прогульковці в казармі на Цитаделі, в приявi військового епископа кс. Ґавліни. Опісля виїхала прогулька до Кракова, була на Вавелі і дефілювала перед домовиною марш. Пілсудського. При виїзді з Кракова селянин Листван виголосив промову по польськи й українськи, дякуючи за 3-дневну прогульку.

РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

В Сувалках підчас латинських свят Володислав Бруґер вернувся пяний домів і підчас сварки з жінкою вхопив за ноги 6-літню дитину, яку хотів викинути за вікно. На поміч дитині прискочила мати. Бруґер покинув дитину і кинувся до жінки з ножем. Тоді вона вхопила сокиру і кількома ударами в голову вбила чоловіка.

МАЮТЬ ЗГИНУТИ НА ЕЛЕКТРИЧНІМ КРІСЛІ.

Присяжні судді в стейтовім суді в Сейлем, Ню Джерзі, признали паню Марґарету Фокс Долбов та Нормана Дрискола, її улюбленого з дитячих літ, винуватими вбивства чоловіка пані Долбов. Суддя негайно видав присуд смерти проти обох засуджених. Почувши присуд на електричне крісло, Дрискол заплакав, а пані Долбов задержала спокій.

БЕЗРОБІТНИЙ ОДІДИЧИВ БІЛЯ ТРИСТА ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Фред Палмер, 67-літній безробітний інжинір у Торонті, котрого місто удержувало в Сітон Гавз, що є притулком для 300 бродяг, дістав у спадщині від свого кревняка в Англії $285,000. Сам він походить також з Англії, де укінчив найвищу школу цивільної інжинірії. Він 1911 року працював у Найеґера Фолс в електривні і був власником дому вартости $15,000. Однак через кризу втратив дім, працю і здоровля й опинився у притулку в Торонті. Частину спадку вжиє на фінансування винаходу — повітряний мотор — свого товариша бродяги, що сподівається на новім літаку перелетіти океан у чотирох годинах.

ПРОВОКАЦІЯ НЕ ВДАЛАСЬ.

Дня 9-го січня ц. р. на засіданні комітету Оборони Політичних Вязнів у Вінніпеґу прибула делеґація червоних „ударників на чолі з „асом", з самим секретарем „Тудовирназу", Ліщинським, пропонуючи комітетові свою співпрацю в протесті проти польського й румунського терору. Річ ясна, що „ударники" не згадували ні одним словом про найбільше жорстокий терор та штучний голод, при помочі якого московські большевики. винищують український нарід на Великій Україні. Очевидно, що комітет злегковажив пропозицію „ударників" і навіть над нею не застановлявся.

СМЕРТЕЛЬНА БІЙКА.

В Самборі, на передмісті Дабидівка вибухла авантура. Сперечались між собою знані на самбірському терені ножівники й розбишаки. Шумовиння в дискусії признає тільки один аргумент: куля, або ніж. Тому, що Грицько Ґачківський мав іншу думку, як його противник, його за це постріляли в черево й побили палкою по голові. Ґачківський, перевезений до шпиталю, помер. Справників убивства, Івана Мілка і Йосифа Масюру, арештувала поліція.

РОЗВЯЗУЮТЬ ЕНДЕЦЬКУ ПАРТІЮ.

ПАТ доносить, що адміністраційна влада розвязала місцеві організації „Стронніцтва Народового" на Горішнім Шлеську. Як причину розвязання ПАТ подає — „злочинну діяльність, що загрожує безпеці, спокоєві і публичному порядкові". Стронніцтво Народове (ендеки) є в опозиції до теперішнього уряду. Участи у виборах вони не брали і в соймі послів не мають. Найсильніші вони в західній Польщі — на Поморю і в Познанщині. В останніх роках вони переживали кілька розламів; між іншим О. Н. Р. (Мосдорфа) виключався зі Стронніцтва Народового.

ЛИШИВ СПАДОК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ.

Норман Мекензі, багатий і визначний адвокат Реджайни, помер 2-го січня. Він лишив своє майно для університету Саскачевану. Пані Мекензі буде тішитися доходами з реальностей аж до своєї смерти. Потім ціле майно перейде на власність університету. Ціла збірка штуки має бути відповідно удержувана в Реджайні.

УЧИТЕЛЬКА ЗАЛІПИЛА УСТА ДИТИНИ ТАСЬМОЮ.

В одній публичній школі в Торонті вчителька заліпила клейкою тасьмою уста 6-літнього ученика, щоби підчас науки не балакав. Цей випадок викликав загальне обурення в Торонті. Вчителька пояснює, що вона вибрала лекшу кару. У міських школах є звичай бити непокірних учеників гумовим паском, але з огляду на це, що вона не бажала його бити, заліпила йому уста. Настоятель міських шкіл, д-р Ґолдінґ, заявив, що це є огидний випадок і йому соромно через це, що так сталося.

ЗІЗД МОСКВОФІЛІВ.

„Земля і Воля", орган галицьких москвофілів, повідомляє, що у Львові відбувся зізд делеґатів „Руской Селянской Организації" (РСО). На цім зізді нібито було 394 учасники, у тому числі 261 делеґатів з провінції, головно з Лемківщини. В ухвалених резолюціях підкреслено льояльність до держави й уряду та неґативне відношення до українського сепаратизму. У третій точці резолюцій ствердив зізд, що наслідком компромісу з українцями вибори в 1935 р. не дали „рускій" людности представництва в соймі й тому українські посли не мають права репрезентувати „руской" людности, що не вважається українцями. Крім цього зізд запротестував проти „українізаторської" політики в грекокатол. церкві.

Головою РСО вибрано д-ра Ол. Хиляка, адвоката в Жовкві.

ЗБЕЗЧЕЩЕННЯ ПАМЯТНИКА АРИСТИДА БРІЯНА.

В Пасісюр Ер, родинному селі Аристида Бріяна, невідомі осібняки старалися знищити памятник Бріяна. На підставі памятника вмальовано смолою: „Геть Бріяна!", „Геть Союз Націй!" Ноги статуї підрізано. Палицю, на якій спирається Бріян, зломано. На землі біля памятника запримічено сліди двох автомобілів, що відіхали в сторону Парижа.

ЗАБОРОНИЛИ КОХАННЯ.

Управа комсомолу України видала такий маніфест: Останніми часами можна було ствердити, що члени комсомолу нераз попадали в стан одуру, доводили самі себе й товаришів у душевні конфлікти, що може були добрі для буржуазної молоді довоєнних часів, але є ганьбою для членів соціялістичної держави. Любовна романтика не може бути проблемою для соціялістичної молоді й не може бути предметом внутрішньої боротьби. Це нестерпне, щоб молодий комуніст відбирав собі життя через нещасливе кохання. Це все залишки попереднього, знищеного світу, залишки, що їх мусите знівечити.

ПОЛЬСЬКІ ПРАВНИКИ КРИТИКУЮТЬ ВАРШАВСЬКИЙ ПРОЦЕС

ЛЬВІВ. — У місячнику „Глос Права", що виходить у Львові, поміщено статтю під заголовком „В обороні оборони". В статті обговорюється процедуру варшавського процесу. Особливо точно передається промови прокураторів, а зглядно „кількаденну виснажливу, дрібничково-загорілу" промову прокуратора Желенського. Ту промову піддається гострій критиці. Зазначується, що прокуратор дозволив собі говорити таке, до чого не мав ніякого права, що належить до компетенції міністра справ заграничних, себто про протипольську політику урядів Литви і Чехословаччини і т. п. Не зважаючи на те, предсідник трибуналу ні разу не перервав прокураторові промови. Зате цілком інакше поводився президент суду, коли до слова прийшла оборона. Адвокатові Горбовому, пишеться в згаданій статті, не дозволено зясувати співжиття польського й українського народу в минувшині, не дозволено порушити ніяких політичних моментів, заборонено йому обговорювати навіть мовну справу, виясновати справу імперіялізму українських націоналістів і взаємин ОУН з іншими державами. Дійшло до того, що наслідком частого перериваня з боку предсідника адвокат Горбовий не знав, що властиво може говорити, цілком згубив провідну думку і мусів просити перерви, щоб міг охолонути і подумати, як має пристосуватись до зарядження предсідника. Подібне було і з іншими адвокатами. Одного з них іще потягнено до відповідальности за зневагу прокуратора. На всіх них накладувано грубі грошеві кари. Стаття кінчиться тим, що ще не всі судді й прокуратори в Польщі розуміють становище і ролю адвоката як речника права і слушности, яким він є згідно з законом.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ ПРЕМІЄР ПРО ЗАКАРПАТТЯ И АВТОНОМІЮ.

ПРАГА (Чехословаччина). — Чехословацький премієр д-р Годжа заявив у своїй деклярації для преси, що відносини на Закарпатті дозріли до цього, щоб поладнати їх у спосіб, згідний з мировими договорами та рамами державного устрою. Казав, що українці (Русини) мають уже на Закарпатті власну інтелігенцію та національну культуру і підростає молода ґенерація, що голоситься до голосу.

ЧАЙ У МИТРОПОЛИТА.

ЛЬВІВ. — Митрополит Шептицький запросив до себе коло 200 українців на „чай". Були це самі чільні громадяни і громадянки, голови і представники ріжних українських установ, як політичних так і культурно-освітніх, господарських, суспільних, добродійних і інших. Митрополит, який не може ходити, сидів на фотелі і так витався з кожним гостем. У салях були приладжені закуски і вина. Не було ніякої офіціяльщини, ніякого примусу сидіти чи стояти на якімсь означенім місці, чи триматися годин прийому. Не було ніяких промов, ні ніяких офіційних тостів. Була цілковита свобода. Панував невимушений настрій. Так описує цей прийом „Діло".

ЖЕРТВА СКИТАЛЬЩИНИ.

ВІДЕНЬ. — Помер Евген Чумак, колишній учитель німецької мови в українській академічній гімназії у Львові. Жив на чужині як політичний еміґрант. Щиро працював у ріжних українських установах. Жив у злиднях.

АНГЛІЯ В СТРАХУ.

ЛОНДОН.—Англія затривожена націоналістичними розрухами в Єгипті й у Сирії. Супроти цього вважає, що треба покінчити війну в Етіопії, бо вона може накоїти багато лиха. Тому думають в Англії про новий поділ впливів в Етіопії в такий спосіб, як було давнійше, себто про поділ краю між Англію, Францію й Італію. Тільки тепер требаб згодитися дати Італії трохи більше, ніж було пляноване.

НАЦІСТИ АРЕШТУЮТЬ КАТОЛИЦЬКИХ МОЛОДЕЧИХ ПРОВІДНИКІВ.

БЕРЛІН. — Переведено арешти по цілій Німеччині по молодечих католицьких клюбах і арештовано понад 150 провідників тих клюбів під замітом, що вони є проти теперішнього режиму. Закидується арештованим, що вони були в звязку з „комуністами і марксистівськими ґрупами". А такий закид є тепер у Німеччині найтяжчий.

Кажуть, що ті арешти готові потягнути далекосяглі консеквенції й скінчитися цілковитим розвязанням молодечих католицьких клюбів. Католицькі епископи заповіли у звязку з тими подіями спеціяльну конференцію.

УРЯД ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Протижидівські розрухи по цілій Польщі толкують собі поза боротьбою з жидами теж і тим, що ту боротьбу ведуть польські націоналісти, що є проти уряду. Це є причиною, що заарештовано 87 націоналістичних провідників.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УПОВАЮТЬ НА „ПОЛЬСЬКИХ УКРАЇНЦІВ"

На останньому засіданні Центрального Виконавчого Комітету Советів було багато мови про советську закордону політику. Обраховували ворогів Советів і приятелів. І шукали способів, якби то вихіснувати скомпліковане міжнароднє положення в Европі на скріплення Советів, а принаймні на забезпечення Советів на випадок війни. Для нас найцікавіше те, що Москва дозволила в дискусії забрати голос і голові совнаркому України, Любченкові, щоб і він мав нагоду зложити свою вірнопідданчу заяву. І Любченко заговорив.

Ствердив, що Україна під таким великим провідником як Сталін піднімається, що в ній уже стало жити: ліпше і веселіше. Заяву принято, річ ясна, бурхливими оплесками. Розповідав Любченко й про те, що німецькі фашисти та польські поміщики плянують наїзд на Україну, щоб перетворити советську Україну в свою кольонію. З тими плянами фашистів і поміщиків вяжуться, як казав Любченко, оці всі розмови „про необхідність боротьби за самостійну Україну". Німецькі ґенерали і польські полковники теж про це говорять, бо раді би піти походом проти зненавиджених большевиків.

Оттак уявляє собі премієр советської України плянований наступ на Україну. Але разом з тим потішає себе і йому подібних, що ті пляни не мають нічого спільного з „настроями польських робітників". А особливо, говорив Любченко, не мають вони вже таки цілком нічого „з настроями польських українців". В доказ цього цитує він з львівського „Діла" допис із двох сіл на Волині, в якім селяни заявляються „проти інтервенційного походу в союзі з Гітлером на Совети, а зокрема на советську Україну".

Трошки далі Любченко набирає ще більшої відваги і дає волю своїй фантазії, кажучи, що „селяни польської України будуть інакше говорити, коли фашисти захотять проти нас кинути свої війська". Значиться, що українські селяни готові бити „фашистів", якби вони відважилися піти війною на Совети. Так фантазує Любченко.

Ось такі нісенітниці виголошують у Москві на нарадах такої установи як Центральний Виконавчий Комітет. Якщо в тім комітеті глядять на всі інші справи так, як Любченко на українських селян під Польщею і їхнє відношення до большевиків, то сумна буде доля Советів. Але мабуть такі промови виголошують тільки на туманення народу, що є в ярмі Советів. Бо чейже большевицькі лідери не могли аж так далеко зійти з глузду, щоби повірити, що український селянин, що мучиться в Польщі, міг би проливати кров в обороні Советів, щоб заміняти польське пекло за московське. Тому український селянин буде гонити не тільки німецьких і польських фашистів, але й червоних московських.

О. Сновида.

ЗА ДУШУ НАРОДА

У нас дуже мало звертають уваги на формування душі народа. Є маса аґенцій телеґрафічних і пресових, які вироблюють читаючій публиці, в тім і нашій, **свій погляд** на ту чи іншу подію. А наслідок — нераз затруття нашої душі. Бо коли прищепити нації, скажім, такий чи інший погляд на події, що розгортаються на політичнім овиді, то завтра якась чужа ворожа сила поведе ті наші маси до своєї мети, яка не тільки з нашою метою не має нічого спільного, а часто нам ворожа...

Кілька прикладів. Іде у Франції тяжка внутрішня боротьба. По одній стороні Франція національна, Франція маршала Петена, Тардіє, наслідників Клеманса, патріотичних орґанізацій комбатантів, що боронили країну перед заливом німецьким, „патріотична молодь", „Вогняний Хрест" з полковником Ля Роком на чолі. По другій стороні масонерія, соціялісти і комуністи, при чім перші заключили тісний союз з останніми і разом виконують політику і директиви Сталіна у Франції. Крім того та вся лівиця безумовно ворожа Україні. І що робить українська преса? От, напр., теоретичний орґан УНДО, „Шлях Нації", виступає проти Ля Рока. Кому це приносить користь? Комуністам і їх союзникам. Вбиває в голови наших читачів, що та ліва, ворожа нам Франція, добра для нас... Кому це потрібне?

Другий приклад. Іде етіопсько-італійська війна. Нічого нам лихого не зробили етіопці, але чи зробили щось добре? Чи тоді, коли Україна крівавилася в своїх змаганнях на кілька фронтів, неґус чи якийсь рас дуже тим журивсь? А з другогої сторони Італія, фашистівська Італія. А коли вона впаде, — на зміну прийдуть в Італії найміти Росії... Ясно, яка мусить бути наша позиція. Тимчасом багато українських ґазет стоять проти Італії. На чиїх послугах?

Або візьмім третій приклад. Гітлер веде зявзяту боротьбу з жидами в Німеччині. Я не дораджую оправдувати Гітлера. Це інша справа. Але дораджую в оцінці Гітлера взяти з українського боку під увагу таке:

Гітлер, який задушив комуністичну гидру в себе, який наніс страшний удар престіжеві Сталіна і тим завдав большевизмові рану, від якої він скорше чи пізніше згине, не є щодо цього шкідником і нашим ворогом. Жиди добачують у Гітлері що інше. І це їх головно обходить, що їх болить. Тому їх кампанія проти Гітлера зрозуміла й природня. Та наші порахунки з Гітлером інші. І так треба на це глядіти українській пресі, коли маємо політичний розум. Як жидівська преса не розпадається за нами, коли не виступає в нашій обороні, в обороні українських мас, що стогнуть під чоботом страшнішої від гітлерівської диктатури Компартії, то й нам треба ставитися таксамо і до терпінь жидів.

Нам прищеплюють чужі погляди на масу політичних справ. А це дуже важне, бо хто захопить нас, наші маси, в круг своїх ідей, той і поведе їх, де схоче, той і політику свою диктуватиме тим масам.

Ось у чім небезпека. Наша національна, дійсно національна преса повинна звернути на це пильну увагу. Надходять грізні події і ми не повинні стати при них знаряддям у чужих руках — з причини кількох несумлінних земляків, що не вміють, або не хочуть сповняти свого обовязку: вказувати нації її власний шлях, а не шлях, яким хотілиб її повести чужинці.

ПАНІКА В ЕВРОПІ

(З Парижа для „Свободи").

Дипльоматичні наради, що розпочалися в Лондові, продовжуються вже від кількох днів у Парижі. Прибули сюди королі, князі, міністри, дипльомати чужинних держав. Французька преса число прибувших побільшує ще тими, що в найближчих днях будуть у Парижі: премієри Чехословаччини й Румунії. Париж перемінюється в політичну Мекку. Якіж причини цеї політичної паніки в Европі?

„Ситуація надзвичайно ускладнюється", говорять у французьких дипльоматичних кругах. „Европі грозить нова війна". Деякі з французьких політиків і дипльоматів ходять стурбовані, сумні, як дощева осінь. „Треба протиділати, поки час", кажуть вони. В чомуж має виявитися це протиділання та які його причини?

„Японія йде безупинно вперед і війна між Японією й Московією неминуча. Німеччина зброїться ґвалтовно, щоб використати ситуацію. Війну зльокалізувати на Далекому Сході не дасться. Вона пошириться неминучо на Европу. Італія без потреби заанґажувалась у війну з Етіопією й ослабила ту частину Европи, що стоїть на основі збереження мира.

„Протиділання? Це зєдинення придунайських держав, це змушення Болгарії вступити до Балканського Бльоку, це наладнання якнайтісніших звязків між Югославією й Болгарією, це врешті доповнення зброєнь у ріжних державах, що стоять на становищі „статус кво", це відновлення пуанкарівського сильного перстеня довкола Німеччини, це взаїмна економічна поміч для поборювання господарської кризи в тих державах, що стоять за збереження мира".

А тимчасом на іншій біржі, неполітичній, а господарській, що має неменше добрий нюх, кажуть: „Японія на весну розпочинає війну з Большевією. Нема сили, яка вдержалаб Німеччину в тому менті від аґресивности проти сходу. Пропадуть балтійські держави, а навіть інші терени попадуть під німецьку окупацію. Поширення Німеччини на сході означає послаблення західньо-европейських держав і Німеччина здобуде геґемонію над Европою".

Скандинавські ґазети, а за ними й франські принесли вістки, що Анґлія хоче дати велику грошеву позичку Москві. Французький парлямент має розглядати 11. лютого б. р. французько - большевицький договір. Сьогоднішня французька преса повторила за анґлійською, буцімто „ще в цьому році має бути змінена конституція Большевії. Сталін рішився без похоронної пісні закопати большевизм і перейти до західньо - европейського парляментаризму. Має бути союзний парлямент, мають бути окремі парляменти в кожній републиці, що належить до „союзу". Голосування має бути безпосереднє й тайне, самі виборці визначають кандидатів". Значить, большевицька партія йде в дубину й цілий дотеперішній режім!

Але в дійсності так не буде. Це тільки експорт у західню Европу, щоб збаламутити публичну опінію, щоб приєднати її для Московії, яка обливається тепер сімома потами, видячи кінець імперії Романових, що її так завзято ратували Ленін та Сталін.

До цих вісток, що побільшають паніку Европи, приєднується ще й заклик Мусолінія до европейської університетської молоді, в якому кажеться, що поширення санкцій доведе неминучо до війни в Европі, яку Мусоліні ввесь час хотів обмежити до війни в Африці.

Щоб розібратися в цьому хаосі панічних думок, щоби вдержати ясний погляд на сучасну ситуацію в Европі, треба ствердити ось що: політичний концерн трох західньо-европейських держав, Анґлії, Франції й Італії, розбитий. Італія, головно в анґлійських дипльоматів, є виновником. Большевики, використовуючи це розбиття й ратуючись у цій важкій для них ситуації, хочуть заступити Італію в тому концерні. До цього Франція й Анґлія мобілізують політичні, дипльоматичні й військові штаби малих держав, щоб протиставитися тим новим неминучим потрясенням в Европі, щоб на швидку руку створити втрачену рівновагу.

Німеччина, яка не захотіла примінювати санкцій супроти Італії, яка відмовилася заключати якінебудь політичні договори аж до покінчення війни в Африці, добре розчисляла, що політичне положення Італії буде все більш ускладнюватися й може витворитися така ситуація, що Німеччина дуже легко проведе „аншлюс" й застукає до італійських дверей безпосередньо на Адрійському морі. Намагання Мусолінія, щоб Німеччина закинула ідею „аншлюсу", не увінчались успіхом. Японський похід на Далекому Сході створює надзвичайно пригожу для німецького походу на схід ситуацію. Чомуб німецька політика не мала скористати з тої ситуації? В добавку, як подає щоденник „Ле Фіґаро" з 4. лютого б. р., Німеччина буде мати при кінці 1936 року більш як 2-міліону армію, узброєну за останнім словом модерної воєнної техніки. Московщина може бути схоплена в два вогні великими державами, Японією й Німеччиною, й цілковитий розгром Росії неминучий. Правда, Японія опрокидує вістку про німецько-японський військовий союз. Дехто з европейських дипльоматів згідний вірити цьому, бо, мовляв, „сам Гітлер пише в своїй книзі „Моя боротьба", що супроти Анґлії Німеччина не сміє ніколи зробити хочби найменшого потягнення, яке моглоб затрівожити Анґлію. Анґлія тепер неприхильно відноситься до Японії, отже не може бути мови про японсько-німецький союз".

Вибух конфлікту в Европі може бути прискорений Японією на Далекому Сході й погіршенням положення Італії в Европі. Коли передше европейські політики розчисляли, що нова війна може вибухнути до 5. років, то нині вони втратили міру часу. Їм уже привиджується війна.

Очевидна річ, що все це доволі передчасне. Але водночас треба здати собі ясно справу з того, що ні Японія, ні Німеччина не будуть чекати, аж большевики всебічно узброяться. Пригадується аналоґічна ситуація зперед часів японсько-російської війни. В 1903 році російський цар Микола I. мав побачення з цісарем Вільгельмом. Розмова обидвох монархів звелась до можливости японсько-російської війни. Російський цар заявив, що Росія може розпочати війну не швидше, як у 1907. році, бо, мовляв, на Далекому Сході для перекинення армії шляхи ще не готові. Японці не чекали, аж Росія вибудує потрібні для армії шляхи, а війну розпочали три роки швидше.

Якщо не зупинити вибуху війни між Японією й Московією, то зльокалізувати її на Далекому Сході — ось завдання Анґлії й Франції. Здержати за всяку ціну німецький похід на схід, дати можливість Росії повернути всі свої збройні сили проти Японії. Передбачати навіть у такому випадку вислід війни важко. Росія всеодно буде побита. Таке припущення врешті роблять також великі держави. Водночас вони числяться з розвалом Росії. І тут ситуацію намагається використати наш відвічний торог — Польща. В французьких дипльоматичних кругах снують свої нитки польські дипльомати. Знову видвигають вони тезу Дмовського, що розвал Росії створить неминучий хаос і Польща мусить поширитися на цілу правобережну Україну. Цей арґумент піддержують поляки ще й таким, що їхня господарська ситуація змушує їх шукати нових просторів. Вони змогли вже знайти спільну мову з українськими політиками. Ці арґументи знаходять подекуди пригожий ґрунт серед французьких політиків, зокрема, коли польські дипльомати запевняють, що „німецько-польський договір" не є ніяким союзом і що Польща від Франції ніколи не відділиться.

В кожному разі ситуація надзвичайно важна і хочби ще на деякий час пощастило Анґлії та Франції відвернути від Европи нову війну, то це на довгий протяг часу не видержить. Тому й завдання українського націоналізму, як того політичного чинника, що ставить максималістичну національну програму, не є легке. Воно важне, ніж було в 1918—20 р.р., одначе це не означає, що ми справи не можемо виграти. Та про це, в наступній статті.

О. Бойків.

Міхель Цвіґ.

КІМНАТА ЧИСЛО 32

—o—

Даремно приватний банк Ріхтер і син звертав особливу увагу на небезпеку, щоб до скарбівні не можна було ніяк вламатися. Одної ночі туди таки вламались.

Уже раннім ранком був комісар Лінк у скарбівні банку й докладно оглянув відчинені двері скарбниці.

— До чорта! — бурмотів він більше до себе як до директора банку Ріхтера. — Цей вломник неабиякий. Мушу звернути добре увагу. З ним справа не буде легка.

— Я є одначе іншої думки — сказав директор.

— А, так! — І тут ненадійно додав: Певно — це зрозуміле! Підозріваєте когось? — і увийшов в урядовий тон.

— Ні! — відповів директор. І щоб не стати непривітним до Лінка, збирався відходити.

Комісар цього тільки й чекав. Він не міг стерпіти нервових людей, а ще тоді, коли він перепроваджував розсліди. Він узяв побільшаюче скло й оглядав стіни.

— Ніяких відтисків пальців. Я так думав. Потім пішов Лінк до дверей, що були на кінці темного коридора і провадили до самого банку. Другого входу не було, Було ясно, що вломник дістався до банку за дня і сховався, бо входові двері до банку були ненарушені.

У першій кімнаті завважив комісар Лінк шафу, в якій урядовці складали свої верхні одяги.

— Він тут сидів — сказав переконано. — А ранком спокійно вийшов відчиненими входовими дверми.

— Скажіть мені, — питав портієра — хто відчиняє ранком банк?

— Я.

— А сьогодні ви теж відчиняли?

— Певно!

— А де ви повісили свій капелюх і пальто, як ви прийшли?

Портієр показав цвях на дверях.

— Ось тут собака зарита — сказав Лінк.

— А хто перший повісив у шафі свій верхній одяг?

— Я, пане комісарю! — сказала молода урядниця, що сиділа недалеко.

— І шафа певно була порожня?

— Так.

А ви не завважили нічого підозрілого?

— Ні.

Лінк відчинив двері від шафи навстіж: Прошу дуже — сказав він святочно. — Тут видно ще виразні мокрі сліди болота. А ось обгортка солодощів! — Він прочитав напис: „Ґольдрінґ — люксус. Цей мужчина має добрий смак. Дорога марка.

В президії поліції застав комісар Лінк депешу з Амстердаму. Тамошня президія поліції доносила:

— Касовий вломник, що ми його шукаємо, Доґлес Файн, є в Берліні. Жиє під прізвищем Ральф Ройд. Просимо його арештувати.

— Доґлес Файн? Що за честь! — сказав Лінк до себе. Це назвище було йому відоме, як і поліції цілої Европи.

Комісар Лінк почав відвідувати крамниці з солодощами.

— В такому опакуванні купив у нас вчора солодощі якийсь мужчина так коло другої години — сказала панночка в одній крамниці після довгих розшуків по всіх дільницях міста.

— А як виглядав цей мужчина?

— На це я мало звертала уваги. Те, що можу пригадати: здається був високий, у мягкому фільцовому капелюсі.

— Це все, що ви знаєте, гарна панночко? — спитав комісар.

— Так.

А скільки коштує фунт цих солодощів?

— Шість марок, мій пане.

— Вони добрі?

— О, надзвичайні! — сказала панночка.

— То дайте мені чверть фунта.

Комісар Лінк любив солодощі.

— Скажіть мені ще, панночко, які готелі тут близько?

— Зовсім близько є готель „Рен" і „Ельдорадо".

У готелі „Рен" не знали назвища Ральф Ройд. По часинці ввійшов Лінк до готелю „Ельдорадо".

— Чи у вашому готелі мешкає Ральф Ройд?

— Так, пане комісарю, замешкав у нас від вчорашнього ранку.

— Де він тепер?

— Він вийшов — сказав портієр, поглянувши на дошку з ключами.

— А ключ?

— Узяв зі собою.

— Але ви маєте другий.

— Певно, пане комісарю.

— Яке число кімнати?

— 32, третій поверх.

— Лінк узяв ключа.

— А як він прийде? — спитав портієр.

— Тоді я дуже буду радий. Ви, розуміється, не скажете ані слова, що в кімнаті хтось є.

Комісар відчинив кімнату ч. 32. На бюрку стояла касета, повна циґар. У середній шуфлядці знайшов Лінк листа.

Він читав: „Мій любий! Як справа вдасться, Ти додержиш свою обіцянку й купиш свому „котикові" бранзолетку. Не сердься, що пригадую Тобі про це, але Ти в останньому часі дуже часто забуваєшся! Твоя Кетті".

— Га-га! — сміявся Лінк. — Як справа вдасться! Но, пане Доґлес, цей раз не поведеться. Кетті не дістане бранзолетки, зате Доґлес аж дві, але не золоті...

Він шукав дальше.

В куфрі знайшов пробки ріжної сталі. І пляни конструкцій ріжних огнетревалих кас.

— Го, го — цей працює чисто й зі знанням.

Комісар витягнув револьвер і ждав:

Після двох годин ожидання нагло почув, як ключ обертається в замку. Людина, що відчинила двері, відразу станула віч-на-віч із дулом револьвера комісаря Лінка.

— Саме такий: високий, мягкий капелюх — бурмоче Лінк.

— Як, прошу? — питає перелякана людина.

— Руки вгору — була відповідь. — Ви арештовані!

— Алеж вибачайте!

Лінк не відповідав, але заложив йому кайдани.

— Не робіть ніяких історій. Лише ходіть.

Комісар сидів після години в бюрі. До кімнати ввійшов дижурний і подав йому листа.

Високоповажаний Пане Комісарю! — читав Лінк. Прошу Вас випустіть з арештів цього невинного інжиніра. Це заступник фірми огнетревалих банкових кас „Фрідріх і Спілка". Маю до Вас іще одну просьбу. Я не вернусь вже до готелю „Ельдорадо". Може будете такі чемні переказати готелевому портієрові, щоби знову прибив на свої місця порцелянові числа на кімнатних дверях. Я їх сьогодні ранком поміняв.

п. (ар).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

І. К., Жірард, О. — Спростування відошліть до „Народної Волі", бо там було поміщене Ваше імя, а не в „Свободі".

Заняття.

— Давніше, як моя сестра Евфемія брала лекції співу, наш пес страшно вив. Тепер він уже спокійний!

— Вже поправно сестра співає?

— Ні, одначе ми даємо псові підчас співу величезну кістку, щоби гриз собі.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ГУРА, АМЕРИКА!

У Гелтонвилі, в стейті Індіяна, на цвинтарі зложено оноді тлінні останки фармерки.

Про її похорон телеграфують аж у Ню Йорк, бо, по-перше, вона родилася в 1826. тім році й мала при смерти 109 літ, а подруге, вона в своїм життю не бачила залізничого поїзду.

Очевидно, вона родилася в Америці, де звичайно думають, що тільки іміґрант може бути такий „дом", що поїзду не бачив.

Цікаво було би ще знати, що вона думалаб собі, якби була перед смертю поїзд побачила? Чи думалаб собі, що в ньому чорт топить? Чи може думалаб собі, як цей баварський селянин, що приглядався з жінкою до авта, що стояло коло хідника, а коли воно відїхало, він почухався в потилицю й побачивши на дорозі конячку, що видно була під автом, сказав жінці: „А що? Не казав я тобі, що там у середині кінь таки мусить бути?"

НЕ ЗНАЮТЬ ПРО ЖІНКУ.

На пресовій конференції, скликаній у Вашингтоні в поневділок панею Рузвелтовою, виступала між іншими д-р Марія Р. Бірд, відома публіцистка й письменниця, і сказала чоловікам кілька терпких слів.

Чого можна сподіватися по звичайнім чоловіці, говорила пані Бірд, коли навіть такі відомі бесідники й письменники, як Г. Ґ. Велс, Вил Дюрент, Джан Ерскин і „навіть" Гарі Елмер Барнс, не знають нічого про ролю жінки в історії. Бесідниця не щадила головно цього останнього, бо він і історик і до того ще якийсь ліберал, отже нібито хоче розуміти ролю жінки в історії. Одначе це йому ніяк не вдається, запевняє д-р Бірд, і через те жінкам не лищається нічого іншого, як тепер почати історію людства, писану паном Барнсом, писати наново.

Пані Рузвелтова сказала, що вона взагалі дуже дивується, що жінки вже давно не почали історії писати, коли вони невдоволені з історії, яку пишуть чоловіки. І чоловікам теж дивно. Справді, як хто невдоволений з історії, написаної іншим, не повинен нарікати, а взятися за написання іншої історії та вмістити в ній усе те, що інші поминули.

ЩЕ РАЗ „ДОЗВІЛЬНА КЛЯСА".

Пані Рузвелтова подала свою дефініцію „дозвільної кляси" („лґжер клес"). Вона каже, що „дозвільна кляса" це та кляса, що має досить економічного забезпечення й досить вільного часу, щоб мати нагоду на ріжнородні вдоволення в життю".

Пані Бірд з нею зовсім годиться. Каже, що натиск у цій дефініції поставлено на фразу „ріжнородні вдоволення в життю".

Це різко відріжняється від дефініції банкира Дж. П. Морґана, котрий недавно газетярам пояснив, що „дозвільна кляса" це ті люди, що можуть дозволити собі держати службу.

З ЯКОЇ КЛЯСИ ЛЕНІН?

Коли би приняти дефініцію Морґана, то цікаво було би знати, до якої кляси він зачисляє Леніна, покійного московського большевицького диктатора.

Він міг собі дозволити держати слуг. Отже, за дефініцією Морґана, Ленін належав до „дозвільної кляси".

Що Ленін, кажучи слузі винести сплювачку, казав йому „товаришу Іване", це ніче не зміняє справи.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗГАДАЙМО ТУ, ЯКА ЖИТТЯ ВІДДАЛА ЗА ІДЕЮ!

„Бо життя, це клейнод; чиж є що дорожче від нього"?!
І. Франко.

Минає 12 літ, як у львівських Бриґідках полялась невинна кров Ольги з Левицьких Басараб. „Найбільше той дає, хто кладе життя за друзі свої", каже св. Письмо. І ця скромна, тиха жінка віддала своє життя за край свій, за нарід. Коли ближче підійдемо до української історії, то побачимо, що історія змагань українського народу значена крівавою ниткою теж і жінок-геройок. Хоч Ольгу Басараб від молодих літ переслідувала доля-мачуха, то вона таки не заломила її духа. Вона все життя сильна, незломна мов жовнір на варті, стояла при праці. Коли по втраті чоловіка 1914 р. вернулася до Відня, кинулася з цілим запалом своєї душі до праці для своїх рідних. Цею невтомною, повною посвяти працею визначались вона в часі воєнної еміґрації у Відні, а опісля і на рідній землі у Львові. На її становищі при культурній і визвольній праці арештувала її польська поліція в р. 1924 і в ночі, з дня 12. на 13. лютого, постигла її смерть з руки польского поліційного кромпаня Кайдана.

Та кров Ольги Басараб не полилась марно, а видала свої плоди; доказом цього був недавній варшавський процес. Ці герої, 12 молодих хлопців і дівчат, виросли й виховались на споминах про жорстоке вбивство Ольги Басараб. Кождий синець на тілі Ольги Басараб, кожда капля її крови повинні бути відплачені ворогові, бо така жорстокість кличе до неба про пімсту.

Тому наше жіноцтво в Америці повинно якнайсвяточнійше відсвяткувати 12-літню річницю смерти Ольги Басараб. Концертами, чи жалібними зібраннями, повинні ми заманіфестувати, що наші почування такі самі, як були у нашої сестри-геройки, Ольги Басараб.

Треба сподіватися, що на святі в честь тої яка віддала все для Батьківщини, не забракне нікого з свідомих громадян, а особливо жінок. На таких святах розпамятуємо діла геройки і її заслуги для української визвольної ідеї. Памятаймо, що беручи участь в таких концертах, шануємо найбільшу українську геройку наших часів. Цього вимагає від нас не лиш обовязок, але і наша національна честь!

Марія Демидчук,
Бруклин, Н. Й.

ЧОМУ НАГОЛОС НА ПРОЛЕТАРІЯТ?

„Манчестер Ґардіен" розглядає цікаве питання: „Кілька тижнів тому тут звернено увагу на те, що Мусоліні відступив від своєї заборони не вживати в офіціяльній фашистівській фразеольоґії „марксівських слів", головно слова „пролетаріят". У своїй промові, виголошеній 2-го жовтня, він ужив фрази: „пролетарська й фашистівська Італія".

У тім часі ці слова викликали в Італії багацько толковань і багато дипломатів вважали це за показник, що на випадок, якби Мусолінієва виправа в Етіопії не пішла по його думці, він зробить зворот наліво В останнім виданню "SCRITTI E DISCORSI" (Твори й промови, видання Мусолінія) слово „пролетаріят" підчеркнено в значний спосіб. Як звичайно, на початку книжки є портрет Мусолінія, але цим разом через фотографію видніє напис, у котрім підчеркується в одній фразі „пролетарську й фашистівську Італію".

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА О.Д.В.У. В НЮ ЙОРКУ
влаштовується

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

жалібний КОНЦЕРТ

в честь ОЛЬГИ з Левицьких БАСАРАБОВОЇ,
що згинула трагічно-мученичою смертю закатована польською поліцією у львівській тюрмі дня 12-го лютого 1924 р.
Ввесь дохід для політичних вязнів.
Початок година 7:30 ввечір. — Вступ 75 і 50 центів.

Всі українські національні товариства з Ню Йорку й околиці, як також все українське патріотичне громадянство запрошуємо на цей Величавий Концерт.

36-7

Управа Червоного Хреста.

З українського життя в Америці

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Академія-концерт на пошану проф. С. Ф. Русової.

З ініціятиви т-ва ім. Лесі Українки відбулися 16. і 28. січня збори делеґаток від жіночих товариств, на яких обговорювано справу святкування ювилею славної української громадсько-культурної діячки і вченої, проф. С. Русової.

На перших зборах (16. січня) були заступлені: т-во ім. Лесі Українки, т-во Українська Жіноча Поміч, т-во ім. Олени Пчілки з Ньюарку. Інші запрошені товариства не прислали своїх відпоручниць, бо ще не відбули своїх зборів. Збори мали характер наради. Всі учасниці висловилися за те, щоб, користаючи з нагоди 80-літніх уродин проф. Русової, відзначити її поверх 60-літню творчу працю на користь українського народу врочистою академією-концертом.

На зборах дня 28-го січня крім згаданих товариств прислали свої відпоручниці ще й Жіноча Громада і Жіночий Демократичний Клюб з Ню Йорку. Ухвалено влаштувати 15. березня пополудни в Українському Народньому Домі академію-концерт на пошану С. Русової. Товариства зобовязались докласти всіх старань, щоби свято випало якнайкраще. Через те, що наша славна діячка впродовж довгих десятиліть працювала для добра всього українського народу, збори ухвалили звернутись до всіх українських організацій, щоби вони підтримали згадану імпрезу.

Тому, що старенька Русова перебуває тепер у значній матеріяльній нужді, збори ухвалили ввесь прибуток з академії-концерту післати їй як скромний дарунок. Йдучи цьому назустріч, наш славний співак Петро Ординський згодився виступити на концерті безплатно.

На академії-концерті мають виступити з короткими промовами жінки й чоловіки. В концертову частину мають увійти: сольові співи, гра на скрипці, піяні, деклямації й інш.

В склад президії комітету вибрані: пані Ю. Яремова, як голова; пп. Е. Залевська, П. Дембіцька, П. Середюкова, заступниці; Д. Різникова, О. Бражникова, Ф. Дорошенкова, секретарки; Кізимова і Ляшецька, касієрки.

Комітет уже приступив до праці. Він звертається до українського жіноцтва й усього нашого загалу з закликом помогти достойно відзначити 80-ліття славної української жінки.

Проф. С. Русова широко знана нашому громадянству в краю як невтомна працівниця на полі культурно - громадським, як борець за волю українського народу і як учена. Її наукові праці здобули їй признання і серед чужинців. Вона народилась 2-го березня 1856 року. На громадську ниву вийшла 16-літньою дівчиною. Вона є живим звязком з велитнями українського відродження: М. Драгомановом, М. Лисенком, Чубинським, Житецьким і іншими, що були її та її чоловіка, відомого вченого та українського діяча Олександра Русова (нині покійного), вчителями й співтоваришами праці.

За свою громадянську діяльність вона нераз сиділа в царських тюрмах, постійно була під поліційним доглядом, але праці не кидала, так досі не кидає, хоч час уже піти на відпочинок. Досі написала десятки ріжних книжок. Останню надруковано в 1934 р. І далі пише. Це вона виступала на міжнародніх жіночих зїздах, відвойовуючи на них місце для української жінки; це вона, Русова, підчас відомої пацифікації їздила до Женеви протестувати перед Лігою Націй проти ляцького варварства, та боронити покатованих галицьких селян, знасилуваних польськими уланами українських дівчат.

Від 70-тих років минулого століття Русова без перерви працює для добра українського народу. Працює, не шукаючи слави і подяк. А чейже час уже й подякувати їй. Най же академія-концерт 15. березня стане цею скромною подякою від українського громадянства в Ню Йорку. Ми тішимо себе надією, що українські люди масово прийдуть на академію й тим засвідчать свою шану славній бабусі Русовій.

Комітет постановив просити українські товариства Ню Йорку здержатись від влаштування якихнебудь імпрез у день 15-го березня.

ЗА КОМІТЕТ:
Ю. Яремова,
Е. Залевська,
О. Бражникова.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Куріоз!

На неділю, 9-го лютого, заповів Центральний Комітет Українських Національних Товариств міста Ню Йорку докінчення коляди в Народнім Домі. В оголошенні в газетах, у церкві і на зібранні був зазив, щоб товариства зложили коляду від своїх членів, а бизнесмени, що не могли прийти в неділю, 12-го січня, щоб тепер сповнили свій обовязок.

Коляда була на Рідну Школу, усвячену установу в старому краю. Зазив до коляди на Рідну Школу помістили всі українські національні газети. Одні большевики вважають складки на Рідну Школу за народню зраду, але в них вся їх праця, що не має благословення з Москви, є народнею зрадою.

Отже треба було надіятися, що національно думаючі українці прийдуть, щоб сповнити свій обовязок супроти установи, котра пікнується теперішнім українським доростом і приготовляє будучих громадян України.

Колиб поставити до всього українського громадянства в Америці питання: Вгадайте, скільки нюйорчан прийшло на закінчення коляди?— то певно, що ніхто не відгадав би. Отже знаєте, Панове Громадо, кого нюйорчани послухали? — Всі як один, пішли за вказівками з большевії! Явився лиш один громадянин зпоза уряду Центрального Комітету!

А для пояснення треба додати таке: Неділя, 12-го січня, була неділя коляди на Рідну Школу. Видано 3,000 летючок, дано оголошення на двох українських радіо-годинах, оголошено по церквах, розіслано зазиви по товариствах, поміщено новинки й оголошення в газетах. Тоді, у відповідь на ті всі зазиви, прийшли яких 150 людей! Колиб не товариство „Дністер" і о. Петро Понятишин, які дали жертву по сто долярів, не булоб з чим показатися. А окремих колядників по хатах з колядою на Рідну Школу цього року не було. Бизнесмени мали тоді якийсь бенкет, отже мали оправдання, чому не прийшли. Якраз на них рахував Центральний Комітет і тому помістив платне оголошення в газеті на день 9-го лютого. А який вислід?

„**Колись будем по своєму глаголать, як большевик покаже**". Гратулюю нюйорській громаді!

Д-р Семен Демидчук.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Протестаційне віче.

Заходом Центрального Комітету Українських Національних Організацій враз з 65 Відділом ОДВУ відбулося в Українськім Народнім Домі дня 24. січня б. р. протестаційне віче в справі засуду молодих українських студентів і студенток у Варшаві.

На вічу промовляв як головний бесідник п. Е. Ляхович. Говорив про несправедливість польського засуду; про тяжкі муки, які приходилося засудженим переживати в тюремних келіях, як також говорив обширно про ті причини, які змушують наших революціонерів до розпучливих вчинків. Причина української революційности, говорив п. Ляхович, не лежить за границею, не є вислідом чужої підмови. Причини тих революційних вчинків є таки в краю. Ці вчинки є відповіддю на гнет і насильства, що їх поповнюють наші вороги над нашим народом. Всі так звані угоди нас завели. Тих угод поляки ніколи поважно не трактували. Вони використали і використовують їх тільки на те, щоб нас розколоти і здеморалізувати, як також на те, щоб використати певні заяви деяких наших наївних політиків за границею. Одинокий шлях, що нам залишився, це шлях національної революції. Революція нищить наших ворогів і в середині і за границею, бо компромітує їх престіж. З другого боку вона гартує, скріпляє і переороджує духово наш нарід та приготовляє його до великих подій. З огляду на те, що українці в Америці живуть свобідно й одинокі можуть свобідно висказуватись і свобідно організуватися, на них спадає особливий обовязок помагати нашим братам усіми силами, морально й матеріяльно.

По промові було багато запитів від старших і від молоді, а особливо від молоді. Запити, які були подані, показують, що наша молодь не спить, а справді цікавиться українською справою.

Резолюції цього протестаційного віча були прочитані і всі присутні одноголосно ухвалили вислати їх до Ліґи Націй у Швайцарії, до польського міністерства внутрішніх справ у Варшаві і до місцевого американського часопису.

Потім п. М. Галінович, предсідник віча, зарядив збірку на покриття коштів віча і на визвольну боротьбу.

Жертвували: Роман Слободян $2; по $1: В. Кардаш, М. Галінович, К. Пілат, М. Романович, С. Воробель, І. Клок, А. Свитич і С. Солтицький. Разом $10. Дрібними датками $2.65. Разом $12.65. Кошти віча виносили $6, а $6.65 вислано на визвольну боротьбу через Центральну Управу ОДВУ.

Варвара Безкоровайна,
секр. 65 Від. ОДВУ.

ЛИТОВСЬКІ ГОСТІ В „СВОБОДІ"

Редакцію „Свободи" відвідали литовські студенти: Степан Юдвалкіс і Владас Вербавічіюс, що прибули з Литви і обіжджають Америку. Студ. Юдвалкіс студіює соціольоґію, а студ. Вербавічіюс фільософію.

Обидва вибралися з Литви ще в серпні минулого року і звидили Латвію, Естонію, Фінляндію, Швецію й Англію. В Америці останутся 5 місяців. Обідуть всі важніші центри, в яких живуть литовці, а потім поїдуть до Мексика. Оглянувши Мексико, поїдуть до Полудневої Америки, а звідтам до Австралії, а потім вертатимуться до Литви через Азію. Хочуть побачити світ і дечого в ньому навчитися. Хочуть теж обїхати всі місця в світі, куди доля загнала литовців. Відвідуючи литовські кольонії, дають там відчити про рідний край, обговорюючи ті зміни, які зайшли від того часу, як литовці стали вільними і мають свою державу. Обидві студенти спеціяльно заінтересовані спортом. Мають зі собою чудовий альбом, в якім зазначено, хто вони і чого вибралися в світ. Альбом зачинається автографом президента литовської держави.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS

LITHUANIANS TO MARK INDEPENDENCE DAY.

Ukrainians Also To Join In Celebration Planned Here Next Sunday.

Lithuanian Independence Day will be celebrated by local Lithuanians and Ukrainians Sunday evening, February 16, at St. Alphonsus Hall.

The program, sponsored by the Lithuanian Catholic Federation, will include solos and group numbers by the St. Alphonsus' Church Choir, under direction of J. Cizaukas; a playlet, dancing and patriotic recitations.

The Ukrainian half of the program will consist of three songs and the National Anthem in Ukrainian by the St. Michael's Ukrainian Church Choir, under the direction of John Boyko. To conclude the program the newly formed Ukrainian Dancing Club of Baltimore will present a group of folk dances, directed by Roman Fenchynsky.

(The Sun,
Baltimore, Saturday Morning, February 8, 1936).

ЛЮДСЬКИЙ КАДОВБ У СТАВІ.

В Лодзі добули зі ставу мішок, в якому був зашитий людський кадовб без голови, рук і ніг. Поліція наказала перешукати цілий став, щоб знайти відрубані части тіла, але без успіху. Видно голову, руки та ноги злочинець сховав деінде. Поліція оголосила заклик до всіх, хто знає щось про щезнення якоїсь особи в часі свят, та до дорожкарів і шоферів, що везли когось з великою пачкою, щоб зголосилися у слідчому уряді.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 21. січня ц. р. помер по довгій і тяжкій недузі **Михайло Квас**, член тов. ім. Івана Франка, від. 266 У. Н. Союза в Амстердам, Н. Й. Покійний прожив усього 51 літ. Походив з села Почапи, повіт Золочів. Приїхав до Америки в 1909 р., а до У. Н. Союза вступив у 1923 р. Оставив у жалобі вдову Анну і дітей: Ольгу, Марту і Василя.

Василь Михалюк, секр.

В НЕДІЛЮ, 16 ЛЮТОГО 1936 (SUNDAY FEBRUARY 16)

УВАГА! — УКРАЇНЦІ В КЛІВЛЕНД, ЛЕЙКВУД І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОН. ОРГАНІЗАЦІЙ ТА О.Д.В.У.,
ВІДБУДЕТЬСЯ В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

ПРОТИ ПОЛЬЩІ!

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
2253 Вест 14-та вулиця Клівленд, Огайо.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 2:30 ПОПОЛУДНІ.

Всі українські національні й релігійні організації й товариства та всі свідомі українки й українці повинні обовязково взяти участь у цьому вічу, щоб запротестувати проти знущань Польщі над політичними українськими вязнями та проти жорстокого засуду дванацятьох молодих студенток і студентів, членів Організації Українських Націоналістів у варшавськім процесі.

36-1

Комітет.

ДЕЩО ПРО ЕТІОПСЬКУ МОВУ.

Етіопської мови як такої нема, як нема, наприклад, югославської мови (є югославська держава, а говорять у ній сербо-хорватською та словінською мовою).

Мовою володіючого племени, а рівночасно урядовою мовою Етіопії є амгарська мова.

Тому, що в Етіопії є ріжні народи й мови, треба звернути увагу на те, щоби добре відріжнити мову від раси, бо часто ті поняття перепутують. Чується напр., що готентоти є монгольського походження (расово), а мова їх хамітського походження. І прусаки говорять німецькою мовою, одначе расово вони балтійці, а мовою німці. Пруська мова вимерла в XVII. столітті, а була дуже споріднена з литовською мовою. Таксамо є з болгарами, які расово є походження монголи, а мовою славяни.

Володіючою мовою в Етіопії, як уже вище сказано, є амгарська мова, що належить до ґрупи хаміто-семітської. Хамітська ґрупа поширена по всій Африці, а семітські мови є в Азії.

Семітська ґрупа складається з 5 мов: 1) асирійсько-вавилонської, 2) арамейської (якою говорив теж Ісус Христос) із ріжними східніми та західніми діялектами, 3) ханаанської з гебрейською, 4) арабської і 5) етіопської.

Ця етіопська мова зветься ґез, від назви людей, що говорили тою мовою. Ця мова вже мертва, а живе лише як мова релігійних обрядів і в літературі. Вона близька до південно-арабської. Із мови ґез повстала амгарська мова і ця мова дуже вплинула на сусідні мови Етіопії, на тіґре. З походження амгарська мова не є африканська — лише в давно давнину прийшла з протилежного боку Червоного моря — з арабського побережжя, якого одна частина зветься Маґра.

Із того слова, через переставлення букв, повстало Амгара, амгарська мова.

Із мов, якими говорять у східній Африці, від горішнього Єгипту аж до рівника — найбільше поширена та найважніша є мова амгарська.

Щоби зрозуміти, як ця мова повстала, треба заглянути до історії.

Семіти, які еміґрували з Арабії до Африки, основали королівство Аксум, а мова тих поселенців, звана ґез, або етіопська мова, зчасом стала урядовою та літературною мовою в тому королівстві. Двір в Аксумі перейшов на християнство в IV. столітті після Христа. В тих часах і в двох дальших століттях процвітали дві великі східні держави: Персія і Візантія. Ці дві держави вдержували постійно звязки з аксумським королівством і Аксум був союзником могутньої Візантії. Та завоювання мусулман у VII. столітті відділили зовсім Аксум від Візантії і тим спричинили упадок аксумського королівства, яке так полишено власній долі.

Перші писані амгарські памятники це народні пісні, що славлять амгарських королів у XVI. столітті, а справжня література повстала з початком XVII. століття.

З початком XIX. століття переклав на амгарську мову велику частину біблії етіопець Абі Румі, а місіонар Ізенберг написав всесвітню історію амгарською мовою. Із нових письменників треба згадати амгарця Ляляна Таія, який написав історію Етіопії п. з. „Я ітіопія гезб тарік, Асмара 1922", а професор Афеворк написав біографію й історичний огляд володіння Менеліка II. і повість п. з. „Леб валяд тарік".

В амгарській мові, як і в інших семітських мовах, переважають співзвуки, а самозвуки служать більше до помочі.

Щоби це краще зрозуміти, можна взяти для приміру головну семітську мову: арабську.

В арабській мові нпр. основою слова „кітаб" є сполука співзвуків к+т+б; із цієї основи при помочі самозвуків повстають слова такої самої основи, одначе ріжного значіння, як нпр: катаб — писати, кітаба — напис, мактуб — лист, часопис, мактаб — бюрко, мактаба — книгарня, іткатаб — писати, дописувати, іктаб — вписатися, мукатіб дописувач, мукатба — дописування, іктітаб — конскрипція і т. д. Основою всіх цих слів є злука співзвуків к+т+б.

Амгарська азбука складається з около 250 знаків. Слово від слова при писанню відділюють двоточкою. Слова творяться в амгарській мові — як і в інших хаміто-семітських мовах —понайбільше перекиданням співзвуків і самозвуків і додаванням кінцевок. Ось примір:

Відміна іменника **лідж** (син). 1-ший відмінок: лідж, 2-гий: ялідж, 3-тий: лялідж, 4-тий: лідже, 5-тий: лідж гой, 6-тий: балідж, 7-мий талідж, 8-мий: балідж.

Відміна дієслова „наґара" (говорити): теперішній час: наґара, минулий: наґроаль, минулий недоконаний: інаґраль, і т. д.

Схожість амгарської мови з арабською бачимо з такого приміру: арабське слово „ана" (я) ти — „енте" (муж. рід), „енеті" (жін. рід); „еґна" ми. В амгарській мові — „е-ми, „я, „ант" ти, або „анта" (для муж. роду), „анч" або „анчі" для жіночого роду.

Слово „годинник" у турецькій мові значить „сат" (від турків приняли теж хорвати слово „сат" у тому самому значінні). В арабській мові годинник називається „саа", в амгарській мові „са теі", значить: уважай на годину. У тіґрейській мові „серсаат", значить „пів години", в мові племени ґаля „годинник" значить „сагті".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляємо членів Бр. св. Василія, від. 339, що на річних зборах, 15 грудня, вибрано такий новий уряд на 1936 рік: Іван Сорока, син Макс., предс.; Йосиф Михайлюк, заст.; Олекса Дїорка, секр.; Олекса Будай, заст.; Іван Сорока, син Мих., кас.; Василь Мущинка, заст.; контр. комісія: Ілько Сорока, Григорій Лисюк, Іван Жмутин, Теодор Пловяник і Микола Рошко. На тих зборах ухвалено, щоб збори відбувалися що друга субота в місяці. Дальше подаємо до відома згаданого відділу, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. лютого, в годині 5-тій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори на призначену годину. Напоминаємо довгуючих членів, щоб прийшли і вирівнали по змозі свої вкладки, бо котрий член довжний більше як один місяць, то за такого члена не будемо відсилати вкладок до головно Ікацелярії У. Н. Союза ,але буде суспендований. Дальше пригадуємо батькам і матерям, щоби вписували свої діти до У. Н. Союза, бо тепер найліпша нагода вписувати діти до У. Н .Союза. Просимо тих батьків, котрі мають малі діти, щоб не відволікали часу, а зараз вписали свої діти до У. Н. Союза. Просимо всіх членів прийти на збори в суботу, 15. лютого, на 5-ту годину ввечір, бо маємо багато важних справ до полагодження. — Іван Сорока, син Макс., предс.; Іван Сорока, син Мих., касієр; Олекса Дьорка, секр. Адреса секр.: Alexander Diorka, 234 W. Thayer St., Philadelphia, Pa.

ГАНОВЕР, ПА. Бр. Преображения Госп., від. 29, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні 19. січня, через велику сніговицю і з причини малого числа членів, не відбулися; тому відбудуться в неділю, 16-го лютого, в годині 2-гій пополудні. Взиваємо всіх членів, щоб хоч раз на річних зборах всі зійшлись і послухали справоздання урядників і контрольорів. Рівнож будемо вибирати новий уряд на 1936 рік, а також є дуже важні справи до полагодження на річни хзборах. Неприявні члени підлягають карі згідно з ухвалою. — Іван Малищак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що на річних зборах 11. січня вибрано такий уряд на 1936 рік: Микола Пупчик, предс.; Микола Янкович, заст.; Василь Черепака, кас., Леонтий Гербонка, заст.; Василь Глива, секр.; Йосиф Дудич, заст.; Андрій Смакула і Володимир Кусень, контр. комісія. Надзиранням хорих занимають самі урядники. Збори будуть відбуватись у першу суботу по 10-тім, в годині 7:30 ввечір, під ч. 386 Джанстон вул. Наступні збори відбудуться 15. лютого. Обовязком кождого члена є прийти і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Пупчик, предс.; Василь Черепака, кас.; Василь Глива, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 161, повідомляє всіх своїх членів, що котрі члени не будуть платити своїх вкладок кождого місяця, то кождий член зараз за перший місяць буде суспендований, бо братська каса вже досить потерпіла, що за членів платила і більше платити не буде, а буде триматися згідно зі статутом. Тож уважайте члени, щоб опісля не було нарікання, тому платіть вкладки кождого місяця. — Т. Мазурик, предс.; Василь Ясиницький, кас.; А. Підуфалий, сек. Позамісцевих членів прошу присилати свої вкладки на адресу: А. Підуфалий, Гтх 108, Ambridge, Pa.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. лютого, в годині 2-гій пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти на збори точно в означений час. Уряд нашого відділу повідомляє довгуючих членів, щоб на цих зборах вирівнали свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Годі перетягати довг з року на рік, а кождий свідомий член нашої організації повинен знати, що обовязково має платити вкладки кождого місяця і то лише на зборах, бо фін. секретар, крім висилки повідомлень довгуючим членам, не обовязаний ходити по хатах і збирати вкладки. Остерігаємо членів, котрі передають вкладки на збори, або поза зборами, то хай передають книжку платничу. Книжку платничу має підписувати фінансовий секретар, бо секретар записує його вкладку до книги. — Г. Волянський, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. лютого, в годині 2-гій пополудні, в галі У. Н. Дому, 237 Гопп Еве. Довгуючих членів напоминаємо, що коли не заплатять, то на випадок слабости тратять всякі привілеї до запомоги. Члени, котрі не були на річних зборах, мусять прийти і вискаазати причину, в противнім разі буде наложена кара згідно зі статутом. — Петро Головачук, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія ,від. 239, відбудуться в суботу, дня 15. лютого, точно в годині 8-мій ввечір. Секретар буде полагоджувати усі біжучі справи вже від год. 6. ввечір. Подаємо отсим до відома членів, що на річних зборах 25. січня вибрано одноголосно старий уряд на біжучий рік. Просимо усіх членів прибути на місячні збори, бо маємо вирішити дуже важні справи. — Уряд.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 16. лютого, в галі церковній, 47 Гопп Еве., в годині 2-гій пополудні. Напоминаємо довгуючих членів, щоб прийшли й вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Т. Скоробогатий, предс.; Ю. Нестор, кас.; М. Табачук, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. лютого, в год. 6-тій вечером в Гали У. Н. Дому, 181-183 Фліт Стріт. На цих зборах кождого члена приявність є конечна, бо маємо важні збори до вирішення. Просимо довгуючих членів вирівнати свої довги, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — П. Мелень, предс.; О. Логин, кас.; Гр. Готра, секретар.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевиь членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. лютого, в год. 7.30 ввечір, в гали Чеського Нар. Дому, 29-19 24-та Евеня. Просимо всіх членів і членкиь прийти на ці збори, бо маємо вежні справи до рішення, які відносяться до кождого члена. Тут пригадуємо вам, щоб ви привели зі собою на збори своїх знакомих і вписали їх в члени У. Н. Союза. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союзі, просимо вписати на цих зборах. Члени, котрі суспендовані, коли заплатять свої вкладки, будуть приняті наново. Не явившийся на ті збори член чи урядник підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Барнич, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 16-го лютого в год. 2-гій пополудні. Обовязково кождий член має прийти на збори, та заплатити місячну вкладку. Як за старші члени, так і за діти, подаємо членам до відома, що ані одного місяця наша каса не платить за членів, Кождий член має після того застосуватися, щоби не був суспендований, та щоби потім не жалував на уряд. Просимо родичів нашої місцевости, щоби вписували свої діти до У. Н. Союза на 16 літ Ендовмент до кляси 3-тої, котра увійшла в життя від нового року. Котра дитина буде вписана до тої кляси то по 16 роках отримає 100 долярів в готівці. — П. Лагоцький, секретар.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. ов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16. лютого в годині 2-гій пополудні в гали де звичайно. Просимо членів прийти на ті збори бо маємо справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоби прийшли і вирівнали свої вкладки. — Т. Ковальський, предс.; М. Прохович, кас.; Г. Тимчій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. лютого, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Відкриття зборів точно в годині 8-мій ввечір. Пригадуємо членам, що на річних зборах, 31-го грудня 1935 року принято ухвалу, що коли довгуючий член до Бр. і до Союза через два місяці, не прийде на збори третий місяць і не подасть причини, буде безуслівно суспендований. Хто має кандидатів на членів, просимо привести. — А. Карпович, рек. секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх членів, що збори Тов. відбудуться в неділю, дня 16-го лютого в год. 2-гій пополудні, а заа по зборах буде БАЛЬ. Всі члени мусять бути приявні, бо так постановляє ухвала з минулих зборів. Довгуючих членів просимо вирівнати свої належитости, щоб не наразитись на суспендовання. — Н. Чолій, предс.; Н. Кендзерський, кас.; В. Мандзій, секретар.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 15-го лютого ввечір., в гали парохіяльній при Делмор Евені. Напоминаємо довгуючих вирівнати свій довг. — П. Овсяний, предс.; В. Хміль, секретар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. І. Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевиь, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. лютого в год. 5.30 пополудні в салі У. Н. Дому, 181-183 Фліт Стріт. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — А. Мазур, секретар.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Апп. Петра й Павла, від. 220, подає до відома, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 15. лютого, в годині 7:30 ввечір. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Пригадуємо довгуючим членам, щоб прийшли і вирівнали свої залеглі довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Гарасим, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє усіх членів,що звичайні місячні збори відбудуться 23-го лютого, в годині 2-гій пополудні. Подаємо до відома всім членам, що всякі місячні вкладки до У. Н. Союза і відділу члени мають платити тільки на зборах мною скликаних. Ця постанова буде всилі, доки вся справа не буде полагоджена — За уряд 177 відділу: Франко Лучка.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома своїм членам, що звичайні здоби відбудуться в суботу, 15. лютого, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Галі при Розел і Генрі вул. Обовязком кождого члена є на цих зборах явитись, бо маємо досить справ до вирішення. Члени, котрі мають діти, а вони ще не вписані до молод. департаменту, зволять вписати їх негайно, бо де би ви не пішли, до яких інших асекураційних компаній, то незнайдете дешевшої оплати як в У. Н. Союзі. В нас є тепер кляса 3, так звана 16-літне вивінування вашій власній дитині. Панове союзовці, я звертаюся до свого відділі, до членів У. Н. С. і не-членів, що ми, українці тут в Америці повинні і маємо показати свою любов до своїх інституцій, підприємств і взагалі всего, що є українське. Довгуючих членів напоминаємо, щоб позмозі зменшили свою залеглість, щоб пізніше не було нарікань. — Теодор Федуняк, предс.; Стефан Окрепкий, кас.; Василь Моссора, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 15. лютого, в годині 7:30 ввечір. Кождий член має обовязково прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Більський, предс.; С. Пелехатий, кас.; Д. Багрій, секр.

ТОЛІДО, О. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 165, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого, в годині 2-гій пополудні, в Інтернешенал Інститут в Й. В. К. А. Будинку. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Василь Гавриляк, предс.; Лев Білан, кас.; Марія Корнова, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 16. лютого, в годині 2-гій точно, в гали У. Н. Дому, 10 Калфакс вул. Обовязком кождого члена є на ці збори прийти і вирівнати свої залеглости ще за минулий рік, бо як ми знаємо, що коли хто стоїть у чужій компанії, то агент не чекає по 5 і більше місяців, але як не заплатить 2—3 тижні, так його викидають. А в нас цілком інакше. Як багато член завинить, бере і кидає і робить братству чи товариству втрату моральну і матеріяльну. Щоб такого більше не повторялось, то наше Братство більше за членів не буде платити як місяць, а на другий суспендує. Колиб члени більше дбали про своє добро і своєї родини, то ми всі, як один стоялиб не в чужій але в своїй славній рідній українській організації, котру збудували наші рідні браття для добра і слави українського народу, в У. Н. Союзі. Памятаймо, що свій до свого! — Петро Обшанський, предс.; Петро Венгрин, Кас.; Микола Попадюк, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПОЗІР! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ 16-го ВІДДІЛУ О.Д.В.У і МІСЦЕВОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
зложеного з місцевих Товариств і Організацій
:——::——: відбудеться :——::——:
ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 РОКУ
В ГАЛІ У. П. ЦЕРКВИ, 394 БЛЕКСТОН ВУЛ.
Початок в годині 7-мій ввечір.
На вічу буде промовляти п. Е. ЛЯХОВИЧ.
Запрошуємо всіх свідомих українців, місцевих і позамісцевих, численно прибути на це протестаційне віче, щоб запротестувати перед світом проти ганебного засуду Варшавою дванацятьох молодих українців, котрі боролись за український нарід. — Большевикам вступ на віче заборонений.
36 Комітет.

ПОЗІР! СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
12-та СОТНЯ ОРҐАНІЗАЦІЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ
:——::——: улаштовує :——::——:
ПЕРШИЙ РІЧНИЙ ЮВИЛЕЙ
І ЗАБАВУ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
35 WARREN STREET, STAPLETON, S. I., N. Y.
Ґардероба 50 центів. —— Музика добірна
Ювилей зачнеться 5.30 точно, а забава в 7-мій годині.
Просимо всі поблизькі Сотні О.Ч.С. взяти участь в нашім ювилею, як рівнож стейплетонських і з околиці українців в кого серце гаряче до української справи, хай прибуде, а за добру забаву ручить Уряд 12-тої Сотні. — З націоналістичним січовим привітом — СЛАВА УКРАЇНІ! 36

УВАГА! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ВЕЛИКИЙ ПЕРЕДПІСТНИЙ
БАЛЬ
:——::——: влаштовує :——::——:
ГРОМАДА УКР.-КАТОЛ. ПАРОХІЇ СВ. АП. ПЕТРА Й ПАВЛА В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.
В СУБОТУ, ДНЯ 15-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
181-183 FLEET STREET, JERSEY CITY, N. J.
Початок в годині 6-тій ввечір. —— Вступ 50 центів.
Дуже добра орхестра до танців.
Є це одиноке підприємство влаштоване з рамени парохії в сезоні поріздвянім, а перед наступаючим Великим Постом, тому сподіваємось, що всі наші українські Громадяни щиро його підопруть і громадно на цю забаву прибудуть та й своїх знайомих з собою приведуть. — Комітет. 36

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БАЛТІМОР, МД.

Беруть участь у литовськім святі.

Литовці відсвяткують дня 16. лютого День Незалежности в церковній галі при вулицях Парк і Саратоґа. В багатій програмі возьмуть участь теж і українці. Виступить хор укр. кат. церкви під управою п. І. Бойка, а також танцюватимуть члени Клюбу Українських Танцюристів під проводом п. Р. Фенчинського.

ВІЛІЯМСТАВН, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

Сестрицтво Зоря при церкві св. Петра й Павла ухвалило на місячних зборах висиґнувати зі своєї каси $5 на визвольну боротьбу та переслати ті гроші через Обеднання.

Татяна Бабій.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

З коляди на Рідну Школу.

Центральний Комітет українських національних орґанізацій подає до відома всім жертводавцям, і тим, що брали активну участь в коляді, що з різдвяної коляди Центральний Комітет призначив на Рідну Школу $78. На тусаму ціль зложили до комітету: Укр. Народний Дім $10; Сестрицтво Н. З. П. Д. Марії (долина міста) $5; Тов. Дарахівщина, від. 275 У. Н. Союза, $5; Центральний Комітет зі своєї каси доложив $2, отже разом вислано через Обєднання на Рідну Школу $100. Докладний звіт з діяльности Центрального Комітету за цілий рік буде оголошений іншим разом. Всім жертводавцям і колядникам щиро дякуємо.

Центральний Комітет.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Коляда на рідний край.

Бр. св. Юрія в злуці з відділом Союза Українок занялося цьогорічною колядою і заколядувало $37.

По $2 зложили: В. Сломушинський, п. Кузів, О. Ревюк, В. Павч, В. Воробець; І. Мельничук $1.50; по $1: М. Надрічна, В. Сидяга, С. Париляк, О. Александрович, М. Данилюк, Т. Білоус, Т. Миць, А. Іванців, М. Самборська, С. Савка, Г. Сташків, М. Атаманів, М. Заборський, В. Цісик, М. Фірман, М. Воробець, М. Іванушка, А. Моціборко, П. Федорик, М. К., В. Гебур, М. Береза, М. Коман, А. Тесляк, М. Гунька.

Гроші призначені на інвалідів, політичних вязнів і Рідну Школу по рівній частині. Гроші переслано до краю через Обеднання.

Колядник.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО.

Коляда на народні цілі.

Наша громада заколядувала цього року невелику суму, а тому не могла вислати багато на поміч Рідному Краєві. Отже з коляди призначено $8, а гром. В. Сторож жертвував від себе $2, то разом вислано через Обеднання $10, призначуючи по $5 на Рідну Школу й інвалідів.

Теодор Солоничний.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ЖЕРТВИ ШЛУНКОВОГО БОЛЯКА, спричинених ґазом болів, нестравности — пощо терпите? На скору пільгу дістаньте безплатний зразок UDGA, лікарську рецепту в аптиках ҐОЛЬДА.

ДАРОМ ВИШЛЕМО кождому зразок (sample) Карпатського Чаю з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, кишок, печінки і нирок. Пришліть свій і Ваших знакомих адрес до: 207-
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th Street, New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

(96)

Ніздрі Тарзана задрожали, його очі заблищали, як він знайшов слід Джерія. Пішли вони тим слідом, поки не зайшли до прірви в скалі, котрою ввійшов Джері. Тут Тарзан задержався. „Він пішов сюди", сказав Тарзан, „а за ним пішов лев".

Томі аж стратив мову, а Тарзан говорив далі: „Я мушу спішитися. Ти лишися тут. Поспи трохи до скалі. Як я не вернуся до вечора, можеш іти за мною". Тарзан пігнав. Він урадуваний, коли побачив сліди льва, з котрих було видно, що лев вернувся. Тепер він рішився знайти Джерія.

Накінець він дійшов до кратеру Канавану. Його скорі ноги несли його до села баалітів та до святині. Там він почув дикі крики й плач, і цьому сказало, що треба бути обережним. Він скоро, але тихцем вліз по скалі, з котрої міг подивитися на подвіря огненного стовпа.

На своє здивування він побачив Джерія Джовнса й двоє дівчат, як їх тягли до дивного стовпа. Він зрозумів відразу, що їх тягнули на страчення. А-де хоч який він був дужий і хитрий, то як міг він помогти їм проти цеї божевільної орди?